

Īsziņas

Pārbaudīs trauksmes sirēnas

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka 29.maijā no plkst. 14.00 līdz 14.15 uz 3 minūtēm tiks iedarbinātas trauksmes sirēnas ar mērķi pārbaudīt civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas ieslēgšanas kārtību un tās darbību, kā arī konstatēt bojājumus vai traucējumus sirēnu darbībā.

Izcīna sešas bronzas medaļas

Pirms nedēļas Skolēnu spartakiādē grieķu-romiešu ciņā Daugavpili startēja arī Balvu Sporta skolas cīkstoņi. Trešo vietu vecākajā grupā (2004.-2006.g. dzimušie) izcīnīja Ralfs Žogota, Kristaps Cielavs un Marks Višņevskis (sv. kat 54 kg). Ne mazāk veiksmīgs starts bija mūsu jaunākās grupas cīkstoņiem, kuri arī izcīnīja trīs bronzas medaļas: Raivis Enģis, Danils Aleksejevs un Rihards Sarkis.

Tiesības jādod rokās

Trešdien stājās spēkā grozījumi Ceļu satiksmes likumā – transportlīdzekļa vadītājam pārbaudes laikā autovadītāja apliecība un citi dokumenti ne tikai jāuzrāda, bet pēc pieprasījuma arī jāiedod rokās policijas darbiniekam. Tāpat pēc transportlīdzekļa apturēšanas un policijas darbinieku pieprasījuma transportlīdzekļa vadītājam ir aizliegts atteikties no alkoholisko dzērienu, narkotisko vai psihotropo vielu pārbaudes. Tādi paši nosacījumi ir spēkā arī tad, ja autovadītājs bijis iesaistīts ceļu satiksmes negadījumā. Par atteikšanos veikt šo pārbaudi ir paredzēta atbildība pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa.

Aicina uz traktordienu

26. un 27.maijā Tērvetē notiks "Traktordiena 2017", kuras mērķis ir veicināt Latvijas lauksaimniecības un lauku attīstību, apvienojot izglītību, ražošanu un praktiskos demonstrējumus lauksaimniecībā, organizēt pieredzes apmaiņu starp uzņēmējiem, lauksaimniecības nozares speciālistiem, valsts un nevalstiskā sektora pārstāvjiem un interesentiem, dodot iespēju visiem satikties vienviet, iegūt informāciju, izglīties, izklaidēties un iepazīt Latvijas lauksaimniecību un laukus. Ieeja – bez maksas.

Nevajag baidīties. Beņislavas etnogrāfiskā ansambļa vadītāja Regīna Čudurāne mudina Maija dziedājumos iesaistīties ikvienu: "Nevajag baidīties." Viņai piekrit Anna Štekele, kura 2002.gadā pārcēlās uz dzīvi tēva mājās Lazdukalna pagastā. "Tolaik ne dziedāju, ne Dieva dziesmas pazinu un zināju. Tagad gan!" viņa lepojas.

Dzied par godu Jaunavai Marijai

Edgars Gabranovs

Latgale nav iedomājama bez Maija dziedājumiem, kuri kā kultūras vērtību kopums ir Latvijas kultūras kanons. Šonedēļ Beņislavas etnogrāfiskā ansambļa pašdarbnieki pie Masterīgas krusta Lazdukalna pagastā ar dziesmām un lūgšanām godināja Jaunavu Mariju.

Maijs Beņislavas etnogrāfiskajam ansamblim īpašs ne tikai ar Maija dziedājumiem. Kā nu ne, ja pirms nedēļas nosvinēta ansambļa 30 gadu jubileja. Pašdarbnieku vadītāja Regīna Čudurāne priecājas, ka pasākums izdevās godam: "Sanāca viss lieliski. Pasākuma vadītāju Guntiņas un Santas vadībā dziesmu pūra lādi tinām, tinām, līdz iztinām, turklāt pirmo reizi uzstājāmie jaunajos tērpos. Bija jauki." Jautāta, cik bieži pulcējas Maija dziedājumos, Regīna atzina, ka tā ir gandrīz katra trešdiena. "Braucam pie dažādiem krustiem," viņa piebilda. Beņislavas etnogrāfiskā ansambļa sievu un vīru skanīgās dziesmas ikviens interesents varēs izbaudīt arī Baznīcu naktī, kad pašdarbnieki dziedās Augustovas baznīcā. Tāpat ansambļa tuvākajos plānos ir nolīgot Dagdā un, ja pietiks spēka, paciemoties pie novadnieka Beņislavka kunga Varakļānu pusē.

Lūgta atklāt, kāda ir situācija ar paaudžu maiņu, R.Čudurāne paskaidroja, ka kolektīvs ir nostabilizējies: "Bet mēs vienmēr esam atvērti uzņemt jaunus dalībniekus." Viņa priecājas un lepojas, ka pēdējā laikā Latgales vārds ir pacelts augstu. "Es redzu jaunatni, kura nekaunas runāt dzimtajā valodā. Lai kur latgalieši iet, visur viņiem veicas," secina ansambļa vadītāja. Tāpat viņa uzskata, ka šobrīd, kad tuvojas pašvaldību vēlēšanas, mēs esam uz nepareizā viļņa: "Visi visu kritizē. Ne visai atbalstu arī televīzijas rīcību, kad ar intervējamiem tiekas it visur un aptaujā pat dzērājus... Tas švaki, tas švaki... Cilvēki neprot novērtēt un saskatīt otrā labo."

Nav noslēpums, ka daudziem jauniešiem nav īsti skaidrs, ko nozīmē Maija dziedājumi. Beņislavas etnogrāfiskā ansambļa dziedātājs Andris Čakāns taujāts, kā viņš par dziedājumu nozīmi paskaidrotu, piemēram, septiņgadīgam bērnam, atzina, ka tas nemaz nebūtu sarežģīti: "Par šo lietu skolās nez kāpēc baidās, negrib vai neprot runāt. Mūsu vecvecmāmiņu un vecmāmiņu laikā baznīcās Latgalē atradās tālu viena no otras, turklāt nebija automašīnu. Ciema krusti ceļmalās bija tā vieta, kur cilvēki sanāca kopā gan priekos, gan bēdās. Tā bija un ir vieta, kur lūgt un godināt Dievu un Dievmāti."

Foto - A.Kirsanovs

Nākamajā radugunī

- "Laimīgā zeme" Balvu parkā
Bērnu un jauniešu radošais festivāls
- Iepazīšanās ar topošajiem un esošajiem objektiem
Uzņēmēju brokastis Briežuciemā

Svētki Bērzpili.

11. lpp.

Ari viņi sporto, dzied un spēlē.

6. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei
543 dienas!

Nedēļas jautājums

Ingrīda Zinkovska

Kad pēdējoreiz apmeklējāt bibliotēku?

JANA no Balviem: -Man tas nav aktuāli, jo tagad visa informācija ir atrodamā internetā. Turklāt esmu jaunā māmiņa, rūpju daudz, bet laika maz. Arī skolas gadus bibliotēku apmeklēju nelabprāt. Tikai ar lielu sevis piespiešanu, kad vidusskolā un augstskolā bija jāraksta pētnieciskie darbi. Tad gan, jo, rakstot zinātniskos darbus, nepieciešamas atsauces. Mūsdienu jaunatne ir pārbāzējusies uz internetu, jo arī tur var lasīt grāmatas. Mums tas ir vienkāršāk, nekā rakņāties pa grāmatu plauktiem bibliotēkas telpās.

LIGITA no Balviem: -Šķiet, pēdējoreiz bibliotēkā biju pērn. Šogad visu uzmanību nākas veltīt bērniem, pie grāmatu lasīšanas netieku. Ja nu vienīgi pa rokai gadās kāda avīze vai reklāmas buklets, kurā iemetu acis. Lasišu, kad bērni paaugsties. Lasu un apmeklēju bibliotēku kopš 5.klases. Vairāk lasu jauniešiem domātās grāmatas. Arī skolas laikā vairāk lasiju pēc savas gaumes, nevis tās grāmatas, kas bija obligātās.

ANNA no Balviem: -Pēdējoreiz bibliotēkā biju aizvakar. Apmeklēju Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļu, izņēmu grāmatu "Alise Brīnumzemē", ko skolā ir uzdots izlasīt. Bibliotēku lielākoties apmeklēju tikai tad, kad skolā uzdod izlasīt noteiktas grāmatas. Mājās arī man ir grāmatas. Vecāki pērk tās, kuras man patīk. Grāmatas pērkam grāmatnīcās "Zvaigzne ABC" un "Litiņa". Nesen nopirkām "Zirgs ar

zelta sirdi" un "Brīnumakmens", man šķiet. Grāmatas lasu arī vasarā, protams, ja atliek laiks.

VLADIMIRS no Balviem: -Bibliotēku apmeklēju regulāri, vismaz reizi nedēļā. Ko citu pensionāram darīt, ja ne atpūties un lasīt grāmatas?! Vasarā gan aizeju pamakšķerēt, uz dārzu, bet tiklīdz laiks sliktis, lasu. Bibliotēkā pierakstījos, kad vēl nepazīnu visus burtus. Lasu kopš septiņu gadu vecuma. Atceros savu pirmo grāmatu, ko izlasīju. Tā bija pasaka par aunu un vilku, kā auns vilku pārmācīja sakot: tu stāvi lejā un

atpēt vaļā muti, es no kalna tev ieskriešu taisni rīklē. Tagad lasu detektīvus. Nupat izņēmu grāmatu "Brigāde", pēc kuras uzņēma filma. Grāmata ir interesantāka. Man patīk grāmatas.

OSKARS no Kubuliem: -Tā kā mācos Stacijas pamatskolā, tad samērā bieži iegriežos skolas bibliotēkā, kur izvēlos grāmatas, kas nepieciešamas mācībām vai vienkārši interesē. Divas reizes esmu apmeklējis Balvu Centrālo bibliotēku, kur izņēmu grāmatas par vēsturi. Par tām bija interese pašam. Vēsture interesē, jo šajā priekšmetā jāliek arī eksāmens. Citādi vairāk izmantoju datoru, bet grāmatas elektroniski nelasu.

MANA NEDĒĻA

Aizvadītās nedēļas nogalē pie sevis pirtī "Alkšņi" uzņēmu Gulbenes un Balvu novadu tūrisma rallija "Gulbja līdžu meklējot 3" dalībniekus, jo šeit atradās viens no rallija kontrolpunktiem. Pie manis kontrolpunktā rallija dalībniekiem bija jāveic divi uzdevumi - jāsašķiro atsevišķi baltās un brūnās pupiņas, kā arī jāatpazīst kaltētie, samaltie augi pēc smaržas. Ja no rīta kontrolpunktā ieradās tikai viena ekipāža, - viņi arī uzvarēja, tad pēcpusdienā - tik daudz, ka man pat skaits sajuka. Priecājos, ka ekipāžas eksaminēt palīdzēja meita ar draudzenēm. Vakarā kopā ar ģimeni apmeklējām vasaras sezonas atklāšanas balli Litenes estrādē, bet šī nedēļa pagāja ikdienas darbā, veicot pirtniecības pienākumus, stādot dārzu, vācot pavasara augus gan tējai, gan pirtij. Nedēļas nogalē atkal piedalīšos tūrisma akcijā, tikai jau citā. Notiks "Lauku ceļotāja" "Atvērtās dienas laukos", kuru laikā pirtī "Alkšņi" varēs degustēt maizi un augu sīrupu.

ARNITA MELBERGA, pirtniece Balvos

No vēstulēm

Ierosinu iedibināt Piemiņas grāmatu

Tuvojoties Latvijas Valsts simtgadei, ierosinu iedibināt Pagasta (Novada) Piemiņas grāmatu, kas glabājama (un papildināma) pastāvīgi, atkarībā no situācijas visos Latvijas novadu pagastos. Bieži dzird sakām, ka cilvēki ir mūsu lielākais dārgums. Tas ir pareizi, bet šodien laukos cilvēku tik maz - kur tie palikuši, kāpēc ciemi tukši?

Ierosinu godināt zaudēto cilvēku piemiņu, ierakstot viņu vārdus Piemiņas grāmatā. Kas to darītu? Pagastu pārvaldes, arī pensionēti skolotāji, inteligence, skolas. Saturs varētu būt izveidots sekojoši:

1. Ciemi (to nosaukumi, ieskaitot visus pamestos).
2. Lauku saimniecību nosaukumi (skaits) pirms Otrā pasaules kara, citas ražotnes, uzņēmumi, iestādes, sabiedriskas organizācijas, pagastu vadītāji.
3. Deportētie 1941.gadā, 1949.gadā un pārējos.
4. Aizgājušie mežā 1944.-1945.gadā, leģionāri, sarkanarmieši utt. Kritušie un pazudušie.
5. Svarīgākie (visdažādākie) atsevišķi pagastu dzīves notikumi. Kolhozu, sovhozu laiks, speciālisti, vadītāji un vienkārša darba darītāji. Nav iestājušies kolhozos, vietējie kolaboracionisti.

Katram pagastam būtu kaut kas atšķirīgs, savādāks. Tā būtu gan piemiņa par cilvēkiem, kuru vairs nav, gan neatstverams informācijas avots par vietējo saimniecisko un sabiedrisko dzīvi. Arhīvos un zemes komisiju dokumentos būtu jāiedziļinās. Lai pārējiem būtu paraugs, sākumā šo darbu varētu uzņemt kaut vai 2-3 pagasti. Piemiņa ir

svēta lieta. Godāsim savus senčus!

L. VIZULIS Naudaskalnā

Ieguvumi uzņēmējiem un darba meklētājiem

12.maijā Latgales plānošanas reģions sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Balvu filiāli un Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centru rīkoja semināru uzņēmējiem, darba meklētājiem par aktuāliem jautājumiem uzņēmējdarbībā. Semināra mērķis bija sniegt klausītājiem informāciju par uzņēmējdarbības attīstīšanas iespējām, izmantojot dažādus pieejamos atbalsta instrumentus, un motivēt kontaktu veidošanos starp darba devējiem un darba meklētājiem. Lai nodrošinātu atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai, Latgales plānošanas reģionā darbojas Latgales uzņēmējdarbības centrs (LUC). Par atbalsta programmām uzņēmējiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem, e-pakalpojumu iespējām, atbalstu jauniem uzņēmumiem, būtiskākajiem nosacījumiem un pieteikšanos seminārā informēja LUC komercdarbības konsultants Andris Kucins.

Savukārt informāciju par ESF projektu "Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā" sniedza LDDK Latgales reģionālais koordinators Juris Vjake. Projektā uzņēmējiem piedāvā iespēju savos uzņēmumos nodrošināt studentiem darba prakšu vietas, tādējādi veidojot sadarbību starp profesionālajam mācību iestādēm un uzņēmējiem. Teorija jāamāca izglītības iestādē, bet prakse jāgūst pie uzņēmēja. Ieguvēji ir gan uzņēmēji, gan studenti. Un tas ir labākais veids, kā

sagatavot darba tirgum jaunos speciālistus. Kā palīgs uzņēmējiem biznesa attīstībai var būt arī LURSOFT datu bāze. To izmantojot, ir iespēja izvērtēt sadarbības partnerus un konkurentus, kā arī veikt jaunu klientu atlasīšanu. Šajā jautājumā padomus sniedza Lursoft klientu konsultante Eva Aglinskaite.

Seminārā organizētajā akcijā "Satiec savu darba devēju" darba devējiem bija iespēja tikt klātienē ar darba meklētājiem, bet darba meklētājiem - atrast savu darba devēju, piedaloties darba devēju intervijās. Akcijā piedalījās 7 uzņēmumi un aptuveni 30 darba meklētāji. Darba devēji piedāvāja darbavietas sūvējiem, kokapstrādes operatoriem, pārdevējiem, palīgstrādniekiem, speciālistiem, kā arī vakances mežizstrādē Balvos un Balvu pagastā. Slēgt darba līgumus tika uzaicināti 8 darba meklētāji. Organizējot akciju, bija bažas, vai būs atsauce no darba devējiem, jo jaunas darbavietas Balvos atrast ir grūti. Izveidojušies stereotipi un nedrošība bezdarbniekiem neļauj klauvēt pie uzņēmēja durvīm. Taču, tiekoties ar uzņēmējiem un izrunājot abas puses interesējošus jautājumus, rezultāts bija pozitīvs. Šis ir ļoti labs veids, kā satikties darba devējam ar nākamo darbinieku, tāpēc jāturpina aktivizēt uzņēmējus piedalīties šādos pasākumos. Atzinīgi pasākumu novērtēja darba meklētāja Dace Melne no Sudarbes sakot, ka ir ļoti svarīgi šādas tikšanās organizēt ar uzņēmējiem, jo īpaši bezdarbniekiem, kuri nedzīvo Balvos. Pašam darba meklētājam ir grūti atrast uzņēmējus, kuriem ir vajadzīgi darbinieki.

GUNTA BOŽOKA, Latgales PR LUC komercdarbības konsultante

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Redakcijai piezvanīja autovadītājs, kurš dzīvo Balvos, bet regulāri brauc uz Viļaku. Virietis bija sašutis, ka netiek lāpīts Viļakas ceļš, nerunājot jau par lielāku remontu: "Puslīdz normāls ceļš ir līdz Vējavai, bet tālāk bedrēs iemestas pāris lāpstas asfalta, un domā, ka ar to ir līdzēts. Lielākās bedres aizlāpīja, bet pa šo laiku arī mazās kļuvušas lielākas. Braucot rītenī var nolauzt. Sevišķi posmā no Eglevas līdz Viļakai. Valdība sūdzas, ka ceļu remontiem trūkst naudas. Lai samazina to ierēdņu skaitu, kas sēž tautai uz kakla, tad arī nauda atradīsies. Papūlēties varētu arī partijai, kuras vēlēšanās

sola zelta kalnus. Tas būtu reāls devums."

Atbildot uz sūdzību, valsts akciju sabiedrības "Latvijas Autoceļu uzturētājs" Balvu nodaļas vadītājs Staņislavs Adamovičs paskaidroja, ka Viļakas ceļš tiek uzturēts, regulāri aizlāpīt bedres, arī mazākas, ne tikai avārijas. Arī šonedēļ ceļinieki strādāja uz Viļakas ceļa. Bedrīšu lāpīšana uz B klases ceļiem jāpabeidz līdz 15.jūnijam. Šonedēļ ceļinieki steidza arī aizlāpīt bedres uz A klases ceļiem, kas jāizdara līdz 1.jūnijam.

"Kāda balveniete 19.maija "Vaduguns" numurā sūdzas, ka

viņu nošokējis "Balvu Enerģijas" rēķins par apkuri, ko saņēmusi maijā, - no 0,64 santīmiem par kvadrātmetru. Cena par siltumu pieaugusi gandrīz līdz vienam eiro. Turklāt, pēc viņas domām, aprīlis nebijis tik auksts! Savukārt mani nošokēja tas, ka cena ir tik maza. Interesanti, kurā mājā šī veiksmīniece dzīvo. Mums siltuma cena par kvadrātmetru krietni pārsniedz eiro. "Balvu Enerģijā" par lielu aukstumu uzskata -10, pat mazāk grādus. Ko teiktu tad, ja aukstums sasniegtu mīnus 25-30 grādus, kā tas bija kādreiz padomju laikos?!" piezvanot redakcijai, jautāja kāda cita balveniete.

LATVIJAS ZAĻĀ PARTIJA

Tava labākā izvēle Viļakas novadā

Andris Slišāns
Nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" direktors
Biedrības "Upītes jauniešu folkloras kopa" vadītājs
SIA "ADVORS" un ZS "Jākupāni" vadītājs

Daudz darba var izdarīt, ja ir gribēšana, spēks un enerģija, ne vienmēr nauda, vara un liela komanda nozīmē daudz un laba darba padarīts. Galvenais ir ideja, gribas spēks un virzība uz mērķu sasniegšanu. Piemērs, Upīte - neliels Viļakas novada ciems, bet te strādājam ar degsmi, attīstāmies, te rīkojam lielus pasākumus uz kuriem brauc ciemiņi no visas Latvijas un ārpus tās robežām. Pie mums brauc tūristi, kas pēc tam tālāk nes Upītes un Viļakas novadu vārdu - tikai ar

labām atsauksmēm. Mēs kopjam tradicionālo kultūru. Turam cieņā Latgāliešu valodu. Bez mums nevar ne novada, ne Latgales, ne Latvijas lielos pasākumos sarīkot. Mēs jūtam, ka esam lieli, stipri un mēs gribam, lai viss Viļakas novads būtu PASAULES CENTRS! Mēs kopā to varam izdarīt, jo Viļakas novada Latvijas Zaļās partijas saraksts ir jaunu, enerģisku, spēcīgu, idejām bagātu cilvēku komanda, kas neskatoties uz savu jaunību, sevi ir pierādījuši darbos. Mēs nākam ar uzstādījumu PAR Viļakas novadu, kā spožāko zvaigzni Latvijas novadu kartē.

Karina Aleksejeva
Medņevas PII "Pasaciņa" skolotāja

Strādājot nepārtraukti attīstos, mācos, studēju un pilnveidoju zināšanas. Uzskatu, ka novadam arī nepārtraukti jāattīstās, jāmainās un jāaug laikam līdzī. Uzskatu, ka jaunatne ir novada nākotne, kas nāk ar jaunām idejām, svaigu redzējumu uz lietām un darbiem, ar citādu pieeju problēmu risināšanā, bez padomju audzināšanas pieskaņas. Pastāvēs tas, kas mainīsies.

Armīns Matisāns
ZS Kotiņi un ZS Sābri projektu vadītājs

Kopš 2010.gada strādājot Viļakas novada visprogresīvākajās zemnieku saimniecībās kā projektu vadītājs, redzot saimniecību attīstību, ticu, ka novadam ir iespēja tik pat veiksmīgi attīstīties. Bet tam ir vajadzīgi jauni, dedzīgi, enerģiski cilvēki, kas veicinās dialogu un sadarbību ar jauniešiem, veicinās jauniešu uzņēmējdarbību!

Labus darbus paveikt mūs iedvesmo!

Jānis Trupovnieks,
Latvijas Republikas 12. Saeimas deputāts

Nekad neesmu baidījies no lieliem izaicinājumiem un uzticības jauniem cilvēkiem. Zinu - jauns nāk ar jaunu degsmi un skatījumu uz lietām, asu prātu un lielu apņēmību, pats galvenais - ar ticību, ka var vēl labāk, ka var vēl savādāk. Viļakas novadā sevi piesaka šādi jauni, ambiciozi un zinoši cilvēki, kuriem uzticos es un aicinu uzticēties arī jūs un balstot par Latvijas Zaļās partijas deputātu kandidātiem.

Arnis Bukšs
Students, RTU Būvniecības un inženierzinātņu fakultātē, Transportbūvju programmā. Grupas "Unknown Artist" vadītājs

Dārgākais Latvijas resurss ir cilvēki! Latgalē cilvēku ir palicis maz, daudzi ir emigrējuši. Mēs mēģināsim rūpēties par to, lai laikam ritot Latgales teritorija nepārvērstos par aizsargājamo latgāliešu "sugas" rezervātu! Cilvēkam, lai dzīvotu ir vajadzīgs ne kas vairāk, kā komforta līmenis. Mēs strādāsim tā, lai mūsu

*novadā dzīvojošajiem būtu vēlme un iespējas sasniegt augstu komforta līmeni. **Kas neko nedara, tas nekad nekļūdās!** Kas vēl neko nav sasniedzis, nav tas pats, kas nekad neko nesasnies!*

Aleksandrs Tihomirovs

Linda Pužule

Elīna Sprukule

Dzintars Dvinskis

Bīruta Bebina

Raitis Boriss

Rolands Kuzmins

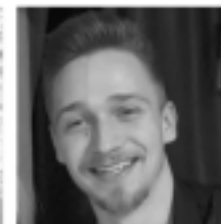
Matiss Pužulis

Mārtiņš Pužulis

Viktors Pavlovs

Raimonds Logins

Jolanta Vrubļevska

Nauris Konovalovs

Mikus Maksimovs

Mēs lepojamies ar savu novadu, vēlamies, lai visi spēj lepoties ar to!

No skolas sola līdz Nacionālajam teātrim

Amatierteātris "Palādas" - latgaliskās pašapziņas veidotājs un cēlājs

Kurš gan mūspusē - Latgalē - un Latvijā nezina ANITAS LOČMELES jeb Danskovītes lugu "Ontans i Anne" un pēc tās motīviem Latvijas Nacionālajā teātrī iestudēto tautas komēdiju "Latgola.lv", kas atjaunotās Latvijas valsts vēsture bija visvairāk apmeklētā teātra izrāde. Turklāt latgaliešu valodā! Pirms trim gadiem pirmizrādi Nacionālajā teātrī piedzīvoja arī "Latgola.lv -2". Mums ir ar ko lepoties, lai godam sagaidītu Latvijas simtgadi, turklāt nesēn aizvadīta Latgales kongresa simtgade, kas latgalisko pašapziņu pacēla uz balta mākoņa maliņas. Amatierteātris "Palādas" turpina priecēt skatītājus ar savām izrādēm, domā par jaunām lugām, par to, lai turpmāk veicinātu un saglabātu latgalisko pašapziņu gan vietā, kur dzīvojam, gan Latgales cilvēkos, kas izklīduši Latvijā, pasaulē.

Doma par latgalisko atnāca pamazām

Amatierteātrus Ziemeļlatgalē dibina no jauna un attīstās jau esošie, par ko liecina ikgadējās amatierteātru skates. Režisore Danskovīte par citiem spriest un vērtēt tos neņem. Taču par savējo runā ar gandarījumu. Baltinavas amatierteātris "Palādas" savu dibināšanu saista ar tūkstošgades miju, kad pirmo reizi Lieldienās uzstājās ar izrādi Baltinavas kultūras namā. "Amatierteātra trupu veidojam ne ar tik cēlu domu, lai celtu pašapziņu un veidotu piederības sajūtu dzimtajam novadam, Latgalei, valstij. Aktierus aicinājam kopā, lai Baltinavā būtu savs teātris. Arī izrādes latgaliešu valodā sākumā nebija iecerētas," atceras A.Ločmele. Sākumā aktieri iestudēja tradicionālās, latviešiem tik tuvās Blaumaņa lugas "Skroderdienas Silmačos", "Trīnes grēki", kas bija latviešu literārajā valodā. Annas Brigaderes "Čaukstenes" arī iestudēja literārajā valodā, bet jau pielāgotas Baltinavas videi, tāpēc uz afišām bija rakstīts, ka lugu izrādīs pēc Annas Brigaderes "Čauks-

tenes" motīviem, nevis Annas Brigaderes "Čaukstenes". Tad aktieri sāka runāt, vai nevar kaut ko iestudēt latgaliski. Nu vajag! Režisore sameklēja Antona Rupaiņa "Dzimto zemi" un iestudēja to. Priecīgi bija gan skatītāji, gan aktieri. "Izrādē mēs runājām savā, Baltinavas izloksnē. Un tā tas aizgāja! Mums vajadzēja jaunas lugas, ar ko uzstāties, un es sāku rakstīt latgaliešu valodā. Man tas padevās! Bet ne tāpēc: nu tik tagad parādīšu savu piederību Latgalei!" atceras A.Ločmele.

Taču ar trešo "Ontana i Annes" izrādi lugas autore jau sāka piedomāt, kādus vārdus likt aktieriem *mutē*, tie bija gan seni, piemirsti vārdi, kurus Anita kā latviešu valodas un literatūras skolotāja skatītājiem gribēja atgādināt. Viņa sāka domāt par frazeoloģismiem, kurus iestarpināt tekstā, kas nebija lugas pirmajās divās daļās. Viņa saprata, ka lugas vietējā izloksnē Baltinavas pusē neviens nav rakstījis, ka tās saglabās nākotnei vietējo kolorītu. Pēc tam, kad viņas pašas uzrakstītās lugas tulkoja literārajā valodā, vienu frāzi rakstīja latgaliski, bet apakšā - literārajā valodā. Un viņa jau to darīja ar domu, ka drukāts vārds paliks nākotnei. Tā būs vērtība, ko varēs pētīt, skatīties.

Izrādes dzimtajā valodā ceļ latgaliešu pašapziņu

Anita turpina: "Tas, ka varam iestudēt un izrādīt lugas latgaliešu valodā, jā, tas ceļ pašapziņu. Plus vēl pa vidu dziesmas latgaliešu valodā! Arī tad, kad mēs savas lugas rādām kaut kur citur, citos Latvijas novados, redzam, ka cilvēki ir priecīgi, it sevišķi tie, kuri sen jau no Latgales ir izceļojuši. Kad viņi dzird šo valodu, nāk klāt un saka: "Cik brīnišķīgi! Es atkal dzirdēju to valodu, kurā runāja mana māte, vecāmāte." Skatītāji ir priecīgi par dziesmām, kuras ir dzirdējuši un pat ieteikuši, kuras vēlas dziedāt, jo arī tās ir ļoti skaistas. Redzot un dzirdot to, kas tuvs un saprotams, pēc daudziem svešumā nodzīvotiem gadiem, tas viss latgalietim ne tikai liek apzināties savas saknes, bet dara lepnu."

Palādieši. Vienmēr labā noskaņojumā - ar dziesmām, mūziku un jokiem.

Latgalieši ir lepnī par to, ka Latvijas Nacionālās teātris pēc Danskovītes lugas "Ontons i Anne" motīviem iestudēja tautas komēdiju "Latgola.lv", kas kļuva par visvairāk apmeklēto teātra izrādi. Aizvietojot saslimušo aktieri Ulđi Dumpi, Ontana lomā uz Nacionālā teātra skatuves iejutās arī amatierteātra aktieris Imants Slišāns. Nacionālais teātris rāda gan ārzemju, gan latviešu autoru lugas literārajā valodā. Bet te, hops, parādījās izrāde latgaliešu valodā. Nebijis gadījums teātra vēsturē. Iespējams, panākumus nodrošināja arī tas, ka izrāde bija komēdija, kurā darbojās visiem pazīstami un tuvi personāži - vecāks vīrs, sieva, bērni, kas pie viņiem brauc ciemos. It kā tradicionāls Latvijas ģimenes modelis. Iespējams arī, vēl kaut kas vārdos nepasakāms un netverams, kas izrādes laikā virmoja teātra telpā un daudz jo daudzu skatītāju sirdīs.

Iet laiks. Kas tālāk?

Iet laiks. Cilvēki noveco un mainās paaudzēs. To pašu var teikt arī par amatierteātri "Palādas". "Mēs turpināsim spēlēt, bet ne tik daudz. Iet laiks, bet jauni aktieri tik daudz nemaz teātrī nenāk klāt. Darbošanās amatierteātrī ir ļoti smaga lieta, jo mēs ar izrādēm braucam apkārt sestdienās un svētdienās. Tā ir sevis upurēšana. Ģimene cieš no tā. Turklāt daudzi no mums jau ir tajā vecumā, kad mums ir mazbērni. Ja saviem bērniem mums atlika maz laika, tad neredzēt uzaugam mazbērnu, - tas nu būtu par traku!" spriež Anita.

Režisore un aktieri vienoties, ka turpmāk viņi veidos vienu pirmizrādi gadā, un viss! Ja pavēro citus amatierteātrus Latgalē, tad divas pirmizrādes gadā nav nevienam, dažs labs vienu pirmizrādi iestudē divos gados. "Tagad tikai pēc gada un Jāņos," sola "Palādu" režisore. Šogad būs pirmie Līgo svētki, kad viņa un aktieri būs pilnīgi un galīgi brīvi. "Šogad es varēšu pīt Jāņu vainagus, varēšu mierīgi kā visi cilvēki aiziet uz pirti," priecājas Anita. Pērn amatierteātrim Jāņos bija "Ontana i Annes" 9.daļas "Ontans i saime" pirmizrāde. Turklāt bija jānosvēt divas izrādes - Balvos un Baltinavā. "Pēc Jāņiem bija šausmīga sajūta, ka kaut kas nav padarīts. Pēc tam skrēju un pinu vainagu no labības ne ar domu, ka tas liekams galvā, lai tikai izjustu procesu. Un nevarēju saprast, kāpēc. Acīmredzot tas iekodēts gēnos, ka Līgo vakarā jāplūc Jāņu zālītes un jāpin vainagā," režisore un Annes lomas atveidotāja dalās savās pērnā gada Līgo svētku izjūtās. Turklāt viņai kā

skolotājam jūnijs ir arī eksāmenu laiks. Vēl kādam skolniekam gadās tā saucamie *vasaras darbi*, bet trupas aktieriem visiem ir savas lauku saimniecības, kur jūnijs ir karstākais darba laiks. Gadā nospēlēt 65 izrādes nav maz! Turklāt "Ontana i Annes" izrādes arī atkarīgas no Ontana lomas tēlotāja, vidusskolas direktora Imanta Slišāna laika plānojuma. Personības ir tās, kas Baltinavas amatierteātri padara populāru.

Cer, ka latgaliskais nepazudīs

Latgales kongresa simtgade bija nozīmīgs notikums ikvienam latgalietim, kā arī ikvienam kolektīvam, tostarp arī amatierteātrim "Palādas", kas darbojas Latgalē un uztur latgalisko garu. Latgales simtgades kongresa koncertā klāt bija arī baltinavieši. "Mēs sēdējām lielajā 4.maija svētku koncertā "Gorā", un mums blakus sēdēja komponists Pēteris Vasks un kinorežisore Dzintra Geka. Mums aizmugurē sēdēja garīdznieki un Latvijas katoļu baznīcas arhibīskaps Zbigņevs Stankevičs. Mēs jutāmies kā septītajās debesīs. Bija liels prieks, ka mūs, latgaliešus, atzīst. Tur bija arī Latvijas valdība," ar saviļņojumu Latgales kongresa simtgades svinības Rēzeknē atceras Anita. Tas bija ceļa sākums uz Latvijas simtgadi. Taču vienlaikus režisore arī pauž bažas, vai pacēlums, kas bija jūtams kongresa svinību laikā, nepieklusis, jo Latvija gatavojas pašvaldību vēlēšanām un katrs šo laiku izmanto pēc saviem ieskatiem. Anita pieredzējusi, kā paiet laiks, un atkal latviešos lien ārā tā nicīgā nostāja: no ko jūs tur Latgalē! Tur jau tādi vien nabagi un dzērāji palikuši. Pa vidu idejai par vienotu, attīstītu un skaistu Latviju stāv tas lielais periods, kad Latgale bija ļoti nabadzīga, kad no Latgales visi gāja projām uz Vidzemi, Kurzemi, Zemgali par kalpiem. Vēlāk arī bēga no kolhoziem. Tādēļ attieksme pret latgaliešiem joprojām ir tāda, - drusku nicīga, kā jau pret kalpu tautu. Taču Anita cer, ka latgaliskais, latgaļu valoda nepazudīs, jo tā būtu liela traģēdija visai Latvijai. Latgaļu valoda ir tā pati latviešu valoda, tikai drusku savādāka. Režisore pārliecināta, ka turpinās rakstīt lugas un iestudēt izrādes latgaliešu valodā. Arī jaunā paaudzē, vismaz Baltinavas vidusskolā, augstu tur patriotisma *latiņu*. Skolā daudzi pasākumi notiek latgaliešu valodā, bērni nekaitrējas runāt latgaliski. Priekšzīmi šajā ziņā rāda arī pats skolas direktors Imants Slišāns.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Amatierteātra "Palādas" aktieru viedokļi

VIOLENTA KUBULIŅA: -"Palādas" esmu no pirmsākumiem un esmu lepna par to. Lepojos, ka man ir tāda klasesbiedrene, kura raksta lugas un ļauj man tēlot, uzticas. Esot uz skatuves un redzot pilno skatītāju zāli, skudriņas pārskrien pār muguru - mūs novērtē. Aplausi, smieklis, pateicības vārdi liecina, ka mēs patīkam skatītājiem. Es nekautrējos, bet lepojos ar latgalisko valodu. Droši varu Rīgā, Jēkappilī, Dobeļē... runāt latgaliski. Paziņas, kas dzīvo dažādās Latvijas vietās, pat prasa, lai es runāju latgaliski. Daudzreiz bijušas situācijas, runājam savā starpā latgaliski, bet tie, kas mūs dzird, atvainojas un jautā, - vai esat no Baltinavas? Uz jautājumu, - kāpēc tā domā, saka, esot redzējuši "Ontanu i Anni". Apjautājas, kad, kurā vietā rādīsīm. Prieks, ka mūsu autores lugas iestudē arī citviet. Bet mums sanāk labāk.

Meita dzīvo Dobeles novada Krimūnu pagastā. Viņas vīratēvs darbojas amatierteātrī. Arī bija iestudējuši "Ontanu i Anni". Braucu skatīties. Pēc izrādes tikos ar aktieriem, pateicos latgaliski par skaisto izrādi. Viņi bija pārsteigti un lūdza runāt ar viņiem latgaliski, bet tulkot sacīto. Tagad mācos Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolā. Arī tur dažas pasniedzējas mani atpazīst, un man ir prieks. Es nevaru šo sajūtu pastāstīt, tā ir jājūt.

IMANTS SLIŠĀNS: -Manuprāt, valstiskā pašapziņa, piederības apziņa savai valstij sākas no dzimtajā vietā, no savas ģimenes, mājas, ciema, pagasta, pilsētas, novada. Tā ir tāda vietas izjūta, ko grūti nodefinēt. Danskovītes lugās "Ontans i Anne" līdzās jokiem ļoti stipri ir izteikta arī šī vietas izjūta. To ļoti labi uztvēra režisors Valdis Lūriņš un uz Nacionālā teātra skatuves visai Latvijai parādīja iestudējumā "Latgola.lv".

Pasaules kārtībā nav nejausību. Katram cilvēkam bijis lemts piedzimt noteiktā vietā un laikā, noteiktā zemē un tautā. Cilvēks pasauli iepazīst no tuvākā uz tālāko. Esmu baltinavietis, latgalietis, latvietis, eiropietis... Un tie nav pretnostatāmi jēdzieni. Es domāju, ka mūsu Latvija var būt stipra tikai tad, ja katrā novadā dzīvojošie cilvēki ir stipri savā vietā, stipri ar piederības izjūtu savam novadam, savam pagastam. Latgaliskā identitāte ir manas saknes, dzimta, no mammas un tēva, no vecmammām un vectēviem saņemtā mīlestība.

LTV 1

- 6.00 "LR valsts himna".
- 6.02 "Personība".
- 7.00 "Animācijas filmas". Atk.
- 9.00 "Pašvaldību vēlēšanu ziņu speciālizlaidums".
- 10.00 "Animācijas seriāli".
- 10.25 "Izzināt Japānu 2".
- 11.00 "Dok. filmu cikls.
- 12.00 "Izgudrotāji". Atk.
- 19.00 "Pašvaldību vēlēšanas. Ziņu speciālizlaidums".
- 19.30 "Dok. filmu cikls.
- 21.15 "Izmeklētājs un jūra".
- 23.00 "Seršiāls.
- 23.00 "Eiropa koncertos. *Deutsche Welle* žurnāls".
- 23.55 "35.starptautiskais sporta deju festivāls *Baltic Grand Prix 2016*". Atk.
- 0.55 "Inese pirmā!". Dok. filma par Inesi jaunzemi.
- 1.25 "Sporta studija". Atk.
- 2.10 "Anekdošu šovs 3". Atk.
- 3.00 "Kam pieder šī pasaule? *Deutsche Welle* žurnāls".
- 3.30 "Biznesa klase. Televeikala skatlogs". Atk.
- 4.00 "Skats rītdienā. Televeikala skatlogs".
- 4.30 "Notikumu skatlogā. Televeikala skatlogs".
- 5.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā. Televeikala skatlogs". Atk.
- 5.30 "Nedēļas apskats. Televeikala skatlogs".

LNT

- 5.00 "Bernards 2".
- 5.10 "Čikāga liesmās 2".
- 5.50 "Ekstrēmās pārvērtības. Tievēšanas sezona".
- 6.30 "Realitātes šovs. Kontakts kopa ar doktoru Čārlzu Stenliju".
- 6.55 "Ceļojais bruņinieks 4".
- 8.00 "900 sekundes. Vēlēšanu speciālizlaidums".
- 10.00 "Dzīvīte brīvdienā".
- 10.30 "Kā apprecēt miljonāru 2". Komēdija.
- 14.00 "LNT dienas ziņas".
- 14.20 "Kā apprecēt miljonāru 2". Komēdija. Turp.
- 15.15 "Nesauciet mani par vecietīpu". Komēdija.
- 17.10 "Bitīti matos 2". Komēdijseriāls.
- 17.50 "Ziņas sēšos".
- 18.00 "Hūberts un Šallers 2".
- 20.00 "LNT ziņu un *Top 10* apvienotais vēlēšanu speciālizlaidums".
- 21.05 "Lielais gadsimts".

Seriāls.

- 23.15 "Haizivju mednieks".
- 1.00 "Tirāns". Seršiāls.
- 1.50 "Dora Helta. Nesķiramie". Romantiska komēdija.
- 3.20 "900 sekundes. Vēlēšanu speciālizlaidums".

TV 3

- 5.00 "Gēnijs uzvalkā 2".
- 5.40 "Istie veči". Latvijas realitātes šovs.
- 6.40 "Animācijas seriāli".
- 8.30 "Mans skapis - mana vizitkarte". Latvijas raidījums.
- 9.00 "Māmiņu klubs".
- 9.45 "TV3 ziņu speciālizlaidums".
- 10.00 "Superbingo". TV spēle.
- 11.05 "Animācijas filma".
- 11.10 "Precētie pret brīvjiem 3". Realitātes šovs.
- 12.10 "Pieci draugi". Ģimenes filma.
- 14.10 "Pasaules smieklīgāko videokuriozo *Top 10*".
- 14.45 "Nārijas hronika *Ritaumsas celinika braucieni*". Fantāzijas piedz. filma.
- 17.00 "Supersuns Bulta". Animācijas filma.
- 19.00 "Nekā personīga".
- 20.00 "Kurjers. Plina jauda".
- 22.00 "Sprauga sižeta trilleris. Nectiesamie boši". Komiska spraiga sižeta filma.
- 24.00 "Mārgareta". Drāma.
- 2.50 "Pedējas cilvēks uz zemes". Seršiāls.
- 3.15 "Iespējams tikai Krievija 3".

NTV MIR

- 8.00, 10.00, 16.00 "Šodien".
- 8.20 "Un atkal - esiet sveicināti!".
- 8.45 "Ar bērnu muti...".
- 9.25 "Ēdam mājās".
- 10.25 "Pirmais ātrums".
- 11.05 "Brimu tehnika".
- 12.00 "Vasarņa".
- 13.05 "Mūsu patērētāju aizsardzības dienests".
- 14.15 "Braucam un ēdam!".
- 15.05 "Muhtars. Jaunās pedās". Detektīvseriāls.
- 16.25 "Kriminālā Krievija".
- 17.05 "Izmeklēšanu veica...".
- 18.00 "Krievijas jaunās sensācijas".
- 19.00 "Nedēļas kopsavilkums". Informatīvs raidījums.

20.20 "Zvaigžņu satikšanās".

- 22.05 "Divi ar pistoļiem".
- 24.00 "Spēle". Seršiāls.
- 3.55 "Jolka solo koncerts".
- 5.25 "Aleksandrs Ķurbiņš". Melodijas piemīņai".

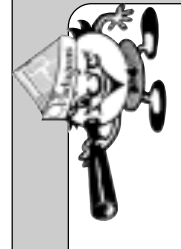
PBK

- 5.20, 2.40 "Euronews".
- 5.45, 10.00, 12.00 "Ziņas".
- 5.55 "Spēlējiet, harmonikas!".
- 6.30 "Ideāls remonts".
- 7.25 "Pārgājiens". Dok. filma.
- 8.20 "Vroomiz". Anim. seriāls.
- 8.35 "Bērnu klubs. Animācijas filmas".
- 8.55 "Veselība".
- 10.20 "Bērnu klubs. Animācijas filmas".
- 11.05 "Kamer visi ir mājās".
- 12.20 "Aleksandrs Demjāņenko. Šuriks pret Šuriku". Dok. filma.
- 13.25 "Padomju valsts. Aizmirstie vadoni".
- 15.45 "Gribi būt miljonārs?". TV spēle.
- 16.55 "Bērnu aizsardzības dienai veltītais svētku koncerts *Pieaugšie un bērni*".
- 19.00 "Vislabākie!". TV šovs.
- 20.45 "Latvijas laiks. Speciālizlaidums".
- 21.00 "Laiks".
- 22.45 "Jautro un atjautoģo klubs". Augstākā līga.
- 0.55 "14+". Melodrama.
- 3.15 "Barhanovs un viņa miesassargs". Komēdija.
- 5.10 "Latvija. Pasaigas zem lietussarga".

ROSSIJA RTR

- 4.50 "Nevienam nesaki!". Kriminālmelodrama.
- 8.20 "Pats esmu režisors".
- 9.10, 4.05 "Jevgeņija Petrošja- na *Smiektu panorāma*".
- 9.40 "Rīta pasta".
- 10.20 "Vieļais laiks. Vēstis no Maskavas. Nedēļas notikumi pilsētā".
- 11.00, 14.00 "Vēstis".
- 11.20 "Maksimā vingrošanas festivāls bērniem *Alma*".
- 13.00, 14.20 "Vasaras četri pedās". Solovjovu".
- 20.00 "Valsts dežurants. Mihails Zvaņeckis".
- 22.00 "Svētdienas vakars kopā ar Vladimīru Solovjovu".
- 24.00 "Valsts dežurants. Mihails Zvaņeckis".
- 0.55 "Iebrukums".
- 2.30 "Alibi - cerība, alibi - mīlestība".
- Detektīvmelodrama.

AFIŠA

Balvu Novada muzejā

4.jūnijā Skanošā bērnu diena Viļakā
No plkst. 14.00 laukumā pie estrādes sportiskas aktivitātes un izklaide bērniem: dažādas aktivitātes un sacensības starp komandām; atrakcijas, konkursi; piepūšamas atrakcijas; izjādes ar poniju (par maksu); saldumi- popkorns, cukurvate utt. (par maksu).
Plkst. 17.00 koncerts pilsētas estrādē "Visās varavīksnes krāsās...". *Piedalās: Viļakas novada Viļakas, Žīguru, Reķavas, Kupravas kultūras iestāžu bērnu kolektīvi, Balvu novada Balvu deju studija "Tepsihora", Balvu pamatskolas mūsdienu deju grupa. Mednevē*

Maija dziedājumi **28.maijā plkst. 17.00** - Bronču krusts, **plkst. 18.00** - Aizpurves krusts, **plkst. 19.00** - Lodumas krusts.

Baltinavas Novada muzejā

Baltinavas vidusskolas 9.klases skolniece Agrietas Kušnires radošo darbu izstāde.

Baltinavā

4.jūnijā Baltinavas parkā notiks Ziemeļlatgales izglītības iestāžu pūteju orķestru koncerts-festivāls "Taurus skan Baltinavā". Piedalās Balvu Mūzikas skolas, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas, Kārsavas Mūzikas un mākslas skolas, Rēzeknes 5.vidusskolas, Rēzeknes 6. vidusskolas pūteju orķestri. Īpašie viesi - Ieva Kerēvica un Mīrage Jazz Orchestra.

Rugāju novadā

Rugāju novada Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu draudzes organizētie "Baznicu nakts" pasākumi **2.jūnijā plkst. 17.50-18.00** Baznīcas zvanu skaņas. Vienota aktivitāte visās baznīcās, kurās ir zvani! Zvanu skaņas.

Plkst. 18.10 svētku atklāšana, prāvesta O.Mišūna uzruna.

Plkst. 18.10 dievkalpojums, kura laikā notiks aizlūgums par Rugāju novadu. Piedalās Rugāju iauktais koris. Pēc Mises -kora garīgā dziedājumi. *Celebrē pr. O.Mišūns, koncelebrē vēl kāds no prāvestiem.*

Plkst. 19.30 pasākumi bērniem "Iepazīsti Dievnamu". Rotālais spēles baznīcas dārzā.

Plkst. 20.00 dziesmotā vakara junda baznīcas dārzā pie ugunsкура un kopīgas maltītes. *Vēlams katram paņemt līdzī kaut ko kopīgajam mielastam. Dziesmas garu uzturu Benislavas etnogrāfiskais ansamblis.*

Plkst. 21.00 garīgās un laicīgās mūzikas koncerts. *Kubulu jauktais vokālais ansamblis, vadītāja Anastasija Ločmele.*

Plkst. 22.30 Rožukrona lūgšanas un pārdomas klusumā "Lūdz un Tev taps dots!".

Plkst. 23.30-24.00 Dieva tempļis - gaismas nesejs cilvēkiem. *Lūgums līdzī ņemt sveču lukturišus. Baznīcas izgaismošana no ārpusēs ar svecēm un lāpām.*

Plkst. 24.00 BAZNICU NAKTS noslēgums Augustovas baznīcā.

No 3.jūnijā Rugāju Novada muzejā skatāma Irēnas Paideres dzimtas izstāde "Dzimtas rakstu raksti".

TV

PROGRAMMAS

no 29. maija līdz 4. jūnijam

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsaucē obligāta

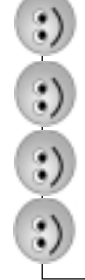
Table with TV channels (LTV 1, LTV 7, PBK, ROSSIJA RTTR) and program schedules for Tuesday, May 30th.

Table with TV channels (LTV 1, LTV 7, PBK, ROSSIJA RTTR) and program schedules for Wednesday, June 2nd.

Table with TV channels (LTV 1, LTV 7, PBK, ROSSIJA RTTR) and program schedules for Thursday, June 3rd.

Vīrs sūdzas kaķim: -Iedomājies, sieviet trīnīši piedzima! Kaķis: -Nekreņķējies, gan atrādīsi labus saimniekus! Kaķi nenāk, kad tos sauc. Viņi to patur prātā un atrūk vēlāk, kad ir brīvēks brīdis.

Es tāda laimīga un apgarota braucu uz jūru, bet te - zvana modinātājs...

dzied un spēlē!

Vaļaspriekos rod enerģiju, ko dot citiem

Pēc vairāk nekā diviem mēnešiem - 1.augustā - gada jubileju jaunajā draudzē svinēs Viļakas Romas katoļu baznīcas prāvests GUNTARS SKUTELS, kurš atzīst, ka ar Dieva gādību maz pamazām jau sācis iejusties un iedzīvoties Viļakā. Arī viņam, tāpat kā citiem amata brāļiem, brīvā laika, ko veltīt atpūtai un sevis bagātināšanai, nemaz tik daudz nav. Taču tiklīdz tāds parādās, Guntars zina, ko darīt, lai atgūtu spēkus un atjaunotu pozitīvo enerģiju.

Prāvest! Tas tiešām esat Jūs?!

Prāvests atklāj, ka bez skautisma un futbola, ar ko brīvo laiku aizpilda daudzi gados jauni garīdznieki, viņam jau kopš bērnības tuva teātra māksla. "Nesen man bija dzimšanas diena, kas iekrīt vienā dienā ar Jāni Pāvilu II. Arī viņam, tāpat kā man, patika teātris. Tas ir zīmīgi," stāsta prāvests. Guntara aizraušanās ar teātra mākslu sākās vēl pusaudža gados pamatskolas laikā, kad viņš pat vēl neapsvēra domu kļūt par garīdznieku. "Pievērsu uzmanību, ka skolotājs garākos tekstus, ko spēlēt izrādēs, vienmēr dod man. Toreiz šķita netaisnīgi, ka man jāapgūst loma piecu lappušu apjomā, savukārt citiem skolabiedriem teksts bija vien pāris teikumus garš. Reizēm par to sadumpojos, taču tomēr pieņēmu šo faktu, jo spēlēt teātri un iejusties dažādās lomās man patika," atzīst Guntars. Iespēja attīstīt bērnībā iemīļoto nodarbi prāvestam radās arī laikā, kad viņš mācījās Garīgajā seminārā. "Sagadījās tā, ka reiz mani pasauca uz kādu bērnu nometni parunāt ar bērniem un nelielā skečā attēlot Jēzu. Ar to arī viss sākās... Jau nākamajās nometnēs liku talantu lietā un pārtapu kādā no apustuļiem, iejutos pirāta vai asinskāra vampīra tēlā. Bieži vien pēc tam ar interesi klausījos, kā bērni savā starpā spriež,- vai tā var būt, ka tas patiešām esmu es?! Viņi neticēja, ka varu iejusties arī kādā negatīvā tēlā. Pavadot laiku kopā ar bērniem, sapratu, ka ar vienu šāvienu varu nošaut divus zaķus - gan izglītēt jauno paaudzi, gan darīt to, kas mani uzrunā, patik un padodas," atklāj Guntars.

Bez dziesmas neiztiek

Baznīca pamazām iet laikam līdzi - tagad paziņojumus par dievkalpojumiem lasām *facebookā*, sazināties ar prāvestu var, arī izmantojot *whatsapu*. Arī mūziku šad un tad garīdznieki mēdz klausīties no laicīgā repertuāra. Guntars Skutels atklāj, ka viņa muzikālā gaume mainās atkarībā no dzīves posmiem un piedzīvotā. Piemēram, viena no viņa šobrīd iemīļotākajām laicīgajām dziesmām, kas skan ļoti spēcīgi un atstāj iespaidu, ir "Vālodzīte". Prāvests smaidot teic, ka šīs dziesmas vārdi ir gluži kā par viņu: "...un sauks mani atkal mājās, pasaules staigātāju." Taču tikpat labi, braucot ar auto, prāvests var paklausīties gan kristīgās dziesmas, gan Adeli vai, piemēram, "Prāta vētras" dziesmu "Debesis iekrita tevī", mūspuses mūziķus Guntru Kuzminu vai "Borowa MC". Viļakas draudzes prāvests atklāj, ka dziesmas viņa lauku mājās skanējušas vienmēr, jo Guntara tēvam patika skaļi klausīties mūziku pa visu pagalmu: "Raidstacija, ko tēvs klausījās, vienmēr bija viena un tā pati - Latvijas radio 2, tāpēc repertuāru es pārzinu

pat ļoti labi."

Taču ir kāda lieta, ko Guntars Skutels apzināti nedara jau 15 gadus. Viņš neskatās televizoru! Prāvests viendien nonāca pie secinājuma,- raudzīšanās TV zilajā ekrānā paņem pārāk daudz vērtīgā laika, un nolēma vairs to nedarīt. Protams, tā nebija viegla apņemšanās, taču izpildāma. Tas gan nenozīmē, ka prāvestam atbraucot uz mājām vai atnākot pie kāda ciemos, mājas saimnieki no istabas steidz izņest televizoru. Piemēram, nesen Guntars noskatījies divas Latvijas izlases spēles hokejā, ja ir nepieciešamība, paskatās arī kādu raidījumu. Prāvests atzīst, ka televīziju labprāt iemaina pret grāmatu, pabūšanu klusumā vai pie dabas: "Brīvo laiku cenšos izmantot, lai *uzpildītos*. Ja to nedaru, man nav ko dot. Taču cilvēkiem vajag dot."

Rokas sasmērēt nebaidās

Spriežot par to, vai un kā savienojamas šīs divas lietas - mācītājs un vaļaspriekis, prāvests teic, ka tas ir koks ar diviem galiem. Varbūt ir lietas, ko garīdznieks drīkst darīt, taču jāizvērtē, cik tas ir vajadzīgs un ar kādu mērķi to dara. Guntars ne reizi vien par kādām savām darbībām saņēmis pārmetumus. Lūk, viens atgadījums. Guntaram bija pazīstami cilvēki, kuriem piederēja saldējuma kafējnīca. Kādā dienā garāmejojot viņš nolēma iegriezties tajā un pasveicināties. Kafējnīcā prāvests satika īpašnieci, kura bija ļoti noraižjusies, jo viņai pietrūka laika, lai izdarītu visus darbus. Turklāt viņa raizējās, ka atnāks vīrs un, ieraudzījis netīro trauku kaudzi, kļūs dusmīgs. Guntars nedomājot pieteicās palīgos piebilstot, ka viņam ir laiks, un ķērās pie darba. Brīdī, kad prāvests mazgāja pedējo šķīvi, atnāca sievietes vīrs un ieraugot, ko Guntars dara, no aizkustinājuma nespēja valdīt asaras. Toties citos cilvēkos šis atgadījums raisīja neizpratni. Kā tā? Priesteris mazgā traukus saldējuma kafējnīcā! Tik zemu krist nedrīkst! Taču Guntars teic: "To nedariju sevis dēļ, bet lai grūtā brīdī palīdzētu citam. Protams, tas nedrīkstētu pārvērsties par ikdienas darbu, taču izpalīdzēt esmu gatavs vienmēr. Jautājums ir, tu baidies vai nebaidies smērēt rokas? Jā, tu tās sasmērēsi, bet tu būsi izdarījis labu. Es to tā arī uztveru. Varbūt reizēm Dievs mani ved pa tiem dubļiem, ka kaut kādā veidā jāsmērējas, bet tam ir savi augļi. To es jūtu," atklāj prāvests.

kurš vēlētos ienākt ar varu šajā zemē, būtu jāreķinās, ka ar "cepurēm nenomētās"! Tā ir zināma prevencija - mēs parādām, ka esam gatavi atbildēt, ka būs atbilde.

Pēc kāda dievkalpojuma baznīcēniem apsoliņāt, ka nodzīsiet pliku galvu, ja uz ikdienas dievkalpojumu atnāks tikpat daudz cilvēku kā baznīcā ir Ziemassvētkos... Šo solījumu nācies izpildīt?

-Vēl nē! Laikam patik!

Piekritisiet - esat ļoti radošs un neordinārs mācītājs. Bieži nākas dzirdēt aizrādījumus, ka kaut kas ne tā?

-Ir dažādi, bet neko īpašu neesmu dzirdējis. Varbūt baidās ko teikt. Ko saka aiz muguras, tas tur arī paliek. Arvien esmu atvērts viedokļiem, sarunām un pārdomām.

Cik daudz mācītājam atliek laika vaļaspriekiem?

-Daudz laika gan nav, bet ir tāda opcija kā plānošana. Taču prioritāte ir kalpošana draudzei. Telefonu NEKAD neizslēdzu. Cilvēki zvana, kad nepieciešams. Ir reizes, kad neatbildu uz zvanu uzreiz. Arvien pabrīdinu - ja ļoti kas degošs, tad jāsūta izziņas!

Tagad arī mācītāji komunicē ar cilvēkiem mūsdienīgā veidā - caur sociālajiem portāliem, twitteri....

-Jā, protams! Esmu *facebook* - tas ir diezgan labs palīgs komunikācijai. *Twitteri* gan neesmu! Bet zinu, ka tur kāds izveidojis viltus kontu!

Brīvbrīdi sagatavoja S.Karavoičika

CILVĒK ZIŅAS

Bērzpīlieši lepojas ar jaudīgu tehniku un priecājas pagasta svētkos

Maija beigās Bērzpīli notiek pagasta svētki, jo šajā laikā pati daba aicina svinēt un priecāties. Arī zemniekiem beidzies sējas laiks un ir neliela atelpa pirms sējumu kopšanas. Šogad Bērzpīli aizvadīja jau ceturto pagasta svētku. Arī pagasta zemnieki piekrita izrādīt savu jaudīgo lauksaimniecības tehniku un piedalīties svētku parādē pa Bērzpīls centra Skolas un Dārza ielu. Iespaidīgais brauciens arī bija svētku kulminācija un skaistākais brīdis visā pasākuma norises gaitā. Zemnieki izrādīja kombainus un dažādu marku traktoros, kuriem pievienojās nelieli spēkrati mazdārziņu apstrādei,- arī ļoti vajadzīgi! Uz ekspresinterviju bija ieradies ziņu *busiņš* ar dažādiem jautājumiem, uz kuriem zemniekiem nācās atbildēt. Kā pateicību katrs spēkrata īpašnieks, tostarp arī Andrejs Bondars (skat. attēlā), no pagasta pārvaldes saņēma pagasta logo emblēmu, kas, piestiprināta pie spēkrata, kalpos kā atpazīšanas zīme. Svētku laikā gāja vaļā andele ar dažādām precēm, stādiem, neizpalika tautas skrējiens (skat. attēlā - iesildīšanās pirms skrējiena) un citas sportiskas aktivitātes. Jautrībai spēlēja vietējie muzikanti, pasākuma dalībnieki baudīja brīvā dabā vāritu biežputru. Mazos bērzpīliešus sumināja Bērnības svētkos. Vakara daļā svētku dalībniekus iepriecināja mākslinieks Jānis Paukštello ar pusotru stundu garu koncertu, bija arī svētku salūts un balle. Pagasta pārvaldes vadītāja Biruta Bogdane zemniekiem un visiem pārējiem vēlēja: "Lai labvēlīga vasara un bagāta raža!"

NEDĒĻAS CITĀTS

"Mums abiem ar brāli ir viena slimība - nesaturēšana, ha, ha! Mēles nesaturēšana."

(No sarunas ar kādu balvenieti)

Redakcija atvainojas visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvainojušas vai aizvainos

